

Faglig kamp i okkupert Palestina.

Bli kjent med en palestinsk fagforening som etablerer seg nå, mens okkupanten fester grepet som aldri før, sjølstendig, politisk uavhengig, på grasrota, for og av arbeidere. The Palestine New Federation of Trade Unions, heretter kalt New Union, NU, er en uavhengig fagbevegelse, utafør de politiske fraksjonene, som bygger seg opp på sida av det etablerte PGFTU.

Mange av de tillitsvalgte har tidligere jobba i PGFTU, men melder nå overgang til NU. De opplever at PGFTU er styrt av sjølstyremyndighetene (PA), Fatah, Histadrut, det palestinske borgerskapet og de palestinske kapitalistene. Alle sammen filtra i en politisk elite som er prega av korrupsjon. Derfor mener de at PGFTU er ute av stand til å reise arbeidernes kamp, med for eksempel krav om minimumslønn eller domstoler for arbeidsrettslige saker. En gjennomgående fortelling handler om at arbeiderne ikke får noe hjelp etter støtte, verken fra Histadrut eller PGFTU. De nevner en rekke eksempler på at arbeidstakere som søker PGFTU for å få hjelp, må betale for hjelpa. NU's linje er å ikke provosere dem eller utfordre dem, men heller bruke krefter på å bygge sin egen organisasjon. Men de mener at de har en vanskelig situasjon med hensyn til å rekruttere medlemmer, fordi de må gjenreise tilliten til fagbevegelsen, en tillit som PA og PGFTU systematisk har brutt ned gjennom de siste åra.

Histadrut, eller israelsk LO, skulle på sin side være det faglige og organisatoriske støttepunktet for arbeidere med israelske arbeidsgivere. Historisk har Histadrut vært en sionistisk spydspiss i koloniseringa av Palestina, og sjøl om maktapparatet deres er svekka i den israelske nyliberalistiske økonomien, er organisasjonen fremdeles en integrert del av det sionistiske prosjektet, og støtter okkupasjonen. Palestinske arbeidstakere opplever at de er annenrangs arbeidere og at de ikke får hjelp fra dem sjøl om de er medlemmer. Histadrut taler ikke palestinernes sak.

Hovedmål: NU vil bli registrert som General Trade Union

Derfor ser noen et tydelig behov for noe annet og annerledes. NU har som mål å ha registrert 40 foreninger innen utløpet av 2014. Dette innebærer at de blir anerkjent som landsomfattende hovedsammenslutning (General Trade Union) under palestinsk arbeidslov, godkjent av Ministry of Labour. Dette utløser rett til å møte PA, og innstillingsrett både på arbeidsplassene og overfor myndighetene. Det gir dem rett til å delta i debatten, på linje med PGFTU og Histadrut, de vil ha en politisk stemme. I tillegg gir det dem deres rettmessige plass i forhold til internasjonale faglige organer.

I august i år er de nesten i mål og planlegger å avholde sin stiftelseskongress i slutten av oktober. I den siste tida har de jobba på spreng med å registrere nye foreninger, i alle bransjer, i alle byer. De lykkes, de har oppnådd målet sitt, en beundringsverdig prestasjon..

Bakteppe: Situasjonen for palestinske arbeidstakere i okkupert Palestina.

Generelt

Noen av utfordringene fagbevegelsen møter er at det pr i dag ikke minstelønnsbestemmelser. Det har vært diverse møter med departementet hvor det ble tvunget fram en minstelønnsordning, men den har ikke trådt i kraft. Det finnes heller ikke rettssystem som er spesiell rettet mot arbeidslivet. Det finnes saker som har ligget siden 1996. Det finnes ingen lover for å ta vare på alle de arbeidsløse, ingen lover for sosiale ytelser for arbeidere, ingen spesielle lover for fagforeninger, ingen lov for ta de grådige arbeidsmeglerne som utnytter arbeiderne og blir rike på deres bekostning, ingen som tar arbeidsgivere som utnytter arbeidstakere.

Palestinske arbeidstakere kan grovt sett deles inn i 5 grupper: Dem som arbeider for PA i PA's institusjoner, lønna av utenlandsk kapital og tilbakebetalte skattepenger fra Israel. Dem som jobber i palestinske bedrifter og work-shops, med palestinske arbeidsgivere. Legale arbeidere i Israel (ca 60 000). Illegale arbeidere i Israel (ca 30 000). Arbeidere med spesielle tillatelser til å jobbe i koloniene (settlements). NU tar mål av seg til å organisere alle disse gruppene

Arbeid i koloniene

Mange palestinske arbeidere tvinges til å ta seg jobb i koloniene. De har ikke andre reelle muligheter for lønna arbeid, og de må ha brød på bordet. Mange har måttet slutte som bønder og folk har da som regel tre muligheter til å brødfø seg: Jobb i Israel, i industrielle soner eller industrielle settlements. I 2000 hadde

den industrielle sona Barkan ca 3 000 palestinske arbeidere, men nå er antallet økt til over 10 000, og fortsetter å øke. Israel planlegger videre utbygging av koloniene og vil i framtida – hvis det går som de har planlagt - kanskje ha behov for 500 000 palestinere. Produksjon i kolonier er en vesentlig del av israelsk økonomi. Palestinere er billig arbeidskraft.

Jordandalen er spesiell, som det området okkupanten aldri kommer til å gi slipp på. Her er det 27 kolonier og militærbaser. Israel at de har over en million daddelpalmer, målet er fem millioner. Store områder vil bli beslaglagt, og 60 000 palestinske daddelpalmer står i fare for å bli rykka opp med rota. Samtidig stjeler israelerne systematisk vannet og renser området for beduiner. Arbeidet i jordbrukskoloniene kan bare karakteriseres med ett ord; Slaveri. Under daddelhøstinga etterlates arbeiderne i lifter i mange timer av gangen, uten mat og vann og muligheter for toalettbesøk. De jobber aldri mindre enn 8 timer. Arbeidstida er slutt når de har oppnådd et forutbestemt antall kilo dadler. Andre stikkord: Barnearbeid og seksuell trakassering (fra arbeidsformidlerne).

Arbeidstillatelser for å få jobb i Israel eller koloniene

Det er vilkår for å få arbeidstillatelse. Det stilles krav til alder, kjønn, om man er gift eller ugift, om man er barnløse eller foreldre. Hver enkelt må søke hos Civil Administration, ved Beit El like nord for Ramallah, hvor det er lange køer. Tildeling av tillatelsene er et viktig redskap for å disiplinere og kontrollere de palestinske arbeiderne. Arbeidere som ikke samarbeider risikerer å få avslag "av sikkerhetsgrunner" når de trenger fornyelse. Det er dokumentert en rekke tilfeller der faglige aktivister som prøver å organisere arbeiderne blir utestengt på denne måten. De som forsøker å bedre forholda i de industrielle sonene løper stor risiko for å miste jobben.

Jobb i Israel

Ved ett av sjekkpunktene for overgang til Israel, **al-Taybah** ved Tulkarem, krysser 10 - 15 000 arbeidere daglig "grensa" mellom 04 og 06. Etter få timers søvn står de opp midt på natta for å dra på jobben, og stiller seg i kø for å slippe gjennom før sola står opp. De kommer fra hele Vestbredden. Tett i tett står de, trøkk sammen, også de muslimske damene, venter i timesvis, slippes inn puljevis, portene åpnes og stenges etter humøret til soldatene. På innsida: Kroppsskanning, gjennomlysning, kontroll av plastposer med mat, arbeidstillatelser, ID. Av med klærne, åpen "hall" uten tak, sommer som vinter, om det regner eller snør. G4S leverer sikkerhetsutstyret. Hvorfor dette apartheidregimet? Er du palestinere er du terrorist. Palestinere i seg sjøl er definert som en stor sikkerhetsrisiko. Ikke bare på grunn av sitt nærvær i Israel som arbeidskraft, men de anses også fullt ut kapable til å smugle både bomber og terrorister over "Green line". Dette kjøret orker ikke alle. I alle fall ikke hver dag. For å spare transportutgifter, tid og de uverdige forholda på sjekkpunktet blir noen arbeidere igjen ulovlig i Israel, hvor de sover under bruene. Det øker trykket betraktelig på dagene på hver side av helga.

De tjener rundt 70 shekel (rundt en hundring) om dagen. Noen av dem jobber sammen med israelere, som får bedre betalt, har kortere arbeidstid, bra sosiale ordninger, lengre ferier og kantine med servering av lunsj i betalte matpauser. Arbeiderne kaller det rasisme.

Systemet med mellommenn, eller agenter, eller arbeidsformidlere:

Når palestinere skal jobbe for israelske arbeidsgivere, blir de ikke ansatt i bedriften, men får et ansettelsesforhold til en mellom-mann, som er palestinere, som igjen leier ut arbeidskrafta til israelske arbeidsgivere. For dette tar de en god andel av lønna, gjerne 30-40%. De palestinske mellom-mennene har ikke adgang til å reise saker for israelsk rettssystem. Det innebærer at arbeidsgivere slipper unna arbeidsgiveransvaret og arbeiderne ikke har noen legal vei fot å reise saker om urimelig behandling. De er helt og holdent rettsløse og utsatt for arbeidsgivers vilkårlighet.

Lovverk

Regulering med lovverk er ingen enkel sak i Palestina. På arbeidsrettens område finnes det flere muligheter, hvor arbeidsgivere og myndigheter velger hvilken lov som skal brukes, og det er som regel den loven som passer dem best. De kan velge mellom israelsk arbeidslov, den gamle jordanske arbeidsloven fra 1957, ny jordansk lov og palestinsk arbeidslov. Den nye palestinske arbeidsloven er ganske tynn, men inneholder elementer av hovedavtale. Den israelske gjelder for arbeidere i Israel og C-områdene, i den grad arbeidsgiverne føler seg forplikta til å anvende den for palestinske arbeidere. Den er ganske bra, de andre er dårlige. Med en så vag og uklar rettstilstand sier det seg sjøl at det er fort gjort å få sparken, enten

man melder seg inn i ei fagforening eller forsøker å organisere forbedringer på jobben. Denne trusselen henger over hodet på folk hele tida.

Forsikring ved ulykker

Arbeidere i koloniene er spesielt ulykkesutsatte. Der arbeider de uten noen beskyttelse av noe slag, verken legalt, økonomisk eller praktisk, og de er overlatt til arbeidsgivers forgodtbefinnende om de blir utsatt for en ulykke. HMS er generelt totalt fraværende.

Dette er NU

"Vårt overordnede mål er å bygge en demokratisk fagbevegelse på grasrota, som representerer alle palestinske arbeidere, enten i de jobber i de okkuperte palestinske områdene eller er dagarbeidere i Israel. Denne siste kategorien konfronteres daglig med vold og trakassering fra Israels grensepoliti, og de utbyttes utstraffet av israelske arbeidsgivere.

Vi er forankret i den overbevisninga at når vi utfordrer den utbytende praksisen i den nyliberalistiske økonomien, utfordrer vi samtidig urettferdigheten i okkupasjonen".

Fra NU's prinsipp-program.

- NU er organisert i alle palestinske byer over hele Vestbredden, fra Hebron i sør til Jenin i nord, og i mange landsbyer. De har medlemmer og foreninger innafor de fleste bransjer. Antall organiserte, reelle medlemmer er godt over 10 000, og øker stadig.
- Organisasjonen ledes av en Central Committee (Administrative Committee) på 8 personer med representanter fra bla Tulkarem, Qalqyilia, Nablus, Ramallah og et par andre steder. Derav 2 kvinner.
- De har et eget prinsipp-program (Concept Paper) hvor de beskriver hva slags organisasjon de er.
- De har i sitt verdigrunnlag at de skal være en organisasjon fri for korrupsjon, pamperi og maktmisbruk.
- De har vedtekter som ivaretar demokrati og valg.
- Organisasjonen finansieres av en liten medlemskontingent, som de vil øke når de blir mer etablert og får mer å vise til. Den er så å si uten penger og ellers drevet fullt og helt på dugnad. De mangler alt, fra fagforeningskontorer til ansatte. Sitat kassereren i avdeling Nablus: "**Vi eier ingenting! Alt vi eier er vår egen arbeidskraft!**".
- NU bygger seg fra grasrota og opp. Deres eneste eksistensberettigelse er å slåss for verdighet, rettigheter og sikkerhet for palestinske arbeidere, enten de jobber i Palestina, i de industrielle sonene, i koloniene eller i Israel - med eller uten arbeids- og oppholdstillatelse.
- De har ført langvarige, seierrike streiker, mot israelske arbeidsgivere, uten ett øre i streikebidrag.
- De har en sterk kvinneorganisering, med et eget Womens Department, og med mål om å ha minst 20% kvinner i alle foreninger.

Det historiske grunnlaget for bygginga av NU.

Landbruksarbeiderne var den gruppa av arbeidere som først slutta seg sammen for å danne NU. Arbeiderne langs muren inn mot Israel har lenge kjempa for sin eksistens. På grunn av israelsk politikk med konfiskering av landområder og omplassering av befolkninga har andelen av den palestinske arbeidsstyrken basert i landbruket falt dramatisk til rundt 7%. Men til tross for at de var en betydelig del av den totale arbeidsstokken var det ikke noen fagbevegelse som organiserte eller brydde seg om dem. Det var som svar på dette, og at de ikke opplevde å bli tatt på alvor at foreningen av landbruksarbeidere *General Union of Workers Associations in the Food Industries and Agriculture* ble grunnlagt i 2006 i Tulkarem,

Streik får fart i sakene

"Det var blant annet den elendige behandlinga av palestinske arbeidstakere, og det manglende engasjementet, både fra myndighetene og den tradisjonelle fagbevegelsen, som fikk oss til å starte arbeidet med en uavhengig fagforening i 2006. Vi har siden da jobba med å spre opplysning om de høyst kritikkverdige forholda. Men vi opplevde ikke at vi fikk noen resultater. Men i 2010 skjedde det endringer. Da begynte flere å gå til streik, blant annet arbeiderne i Sol Ol og Yamit-fabrikkene, begge med kjemisk produksjon, i den industrielle sona Geshori i Tulkarem".

Streikene ble langvarige. I Sol Ol oppnådde de full seier, ved Yamit oppnådde de store resultater, men kom ikke helt i mål på grunn av at streikevilja ebba ut før streikekampen var slutført. "Under streikene jobba vi for å få støtte, og vi hadde kontakt med hele fagbevegelsen for å samle økonomisk og politisk støtte, men uten resultat og uten at noen fagforening bidro". Det manglende engasjementet blei samtidig drivkraft. Streikene er oppsummert skriftlig, og blir brukt som suksesshistorier i hele organisasjonen.

Etter streikene begynte arbeidet med å bygge opp foreninger innafor ulike bransjer. Siden 2010 har fagforeninga arbeidet systematisk og NU utvikler seg stadig.

Rekruttering

Det er ikke lett å rekruttere medlemmer i den situasjonen de er i. For det første har de ingen organisert tilgang til arbeidsplassene, og for det andre kan medlemmene få sparken omgående om arbeidsgiver får greie på at de har organisert seg. I alt sitt arbeid er de avhengig av arbeidsgivers velvillighet.

I koloniene og i Israel jobber de illegalt. Dette gjør at det også blir bortimot umulig å danne klubber. NU løser det ved å organisere medlemmene på de ulike bedriftene som kollektiv knytta til de landsbyene hvor de bor. I tillegg til å være ei fagforening er NU også en del av en grasrotbevegelse som er organisert for å slåss mot okkupasjonen. De tilslutter seg lokale organisasjoner som driver folkelig motstand (Popular Resistance) i byene og landsbyene, og rykker ut for å forsvare bønder og innbyggere når de blir angrepet av kolonister (settlere) og soldater. NU er en av de folkelige organisasjonene under Stop the Wall-paraplyen. Landsbyene har dermed en organisatorisk funksjon. Lokalsamfunna er et naturlig sted hvor medlemmene møtes på tvers av arbeidsplasser og bransjer.

På tross av stor skepsis mot fagbevegelser - palestinerne har erfaring med mye dårlig fagbevegelse - vokser organisasjonen med god fart.

De fire viktigste politiske krava. Fra NU's plandokument 2014

1. Kamp mot arbeidsformidlerne, (agenter, mellommenn)
2. Stoppe fagforeningsavgiften som trekkes ulovlig av Histadrut. Bruk disse pengene på den palestinske fagbevegelsen.
3. Kamp for retten til folketrygd og en anstendig minstelønn.
4. Kamp for en fungerende arbeidsrett. Fastsetting av grenser for hvor lang tid det skal ta å slutføre behandling i arbeidsrettssaker. Forandre rettsystemet gjennom politisk press.

Det sier seg sjøl at det er stort behov for opplæring av medlemmer og ledere. Det finnes planer for utvikling av media og kommunikasjon: Newsletters til arbeiderne, konferanser, mediakampanje på ulovlige arbeidere i Israel. Ansvarliggjøre Histadrut, sette søkelys på tjuveriet av penger fra palestinske arbeidere. Dokumentasjonsarbeid, blant annet om arbeidsulykker

Bygging av internasjonale forbindelser

"Når tid, penger og okkupasjon tillater det, vil vi møte i internasjonale fora for å lære av andres kamp og dele våre egne erfaringer. På grunn av reiserestriksjoner som pålegges politiske aktivister av okkupasjonsstyrkene, vil det være å foretrekke å motta utenlandske delegasjoner her i Palestina".
Fra NU's prinsipp-program.

Om solidaritetsprosjektet

Ei gruppe faglige Palestinavenner med utspring i Palestinakomiteens Faglige Utvalg og tidligere studieturdeltakere har bestemt seg for å starte et solidaritetsprosjekt for å gi denne fagforeninga den internasjonale kontakten de fortjener. For dette formålet har vi danna **Workmates norge-palestina**, organisert som ei arbeidsgruppe under Palestinakomiteens Faglige Utvalg.

For å legge grunnlag for prosjektet, avla ei gruppa fagorganiserte et besøk hos New Union i februar 2014. Vi møtte flotte og oppegående fagforeningskamerater i ei kjempende fagforening, med en sammenhengende ideologi og med en plan om å bygge og vokse. Og vi er imponert over hva de har fått til allerede, med svært begrensa midler. De har politiske analyser som henger på greip, de jobber organisert

og systematisk mot samme mål. Vi reiste til Vestbredden, ikke for å fordype oss i nød og elendighet, men for å møte fagforeningskamerater med kampvilje og vilje til å forandre og skape framtida.

Det er for tidlig å si nå i sin helhet hva et konkret samarbeid med NU vil inneholde, men vi begynner å få en bra skisse. Med den vekta vi legger på gjensidighet, det er hva solidaritetsbegrepet inneholder, ligger det i sakens natur at prosjektet vil utvikle seg mens vi går. Det som er avgjørende og viktig for oss er at dette skal være et solidaritetsprosjekt. Det vil si: Vi må respektere de forutsetningene som finnes for i et okkupert land. Vi må ikke opptre som bedrevitere, og påføre dem vår tankegang og faglige praksis, men de bidraga vi kommer med må være på deres premisser. Vi må bygge på de planene de sjøl har, og bidra til at de får gjennomført dem, og at de kan føre de kampene de trenger.

Målsetting:

Prosjektet skal være faglig, fra fagbevegelse til fagbevegelse. Grunnplanet i Norge støtter grunnplanet i Palestina. Det må forankres i fagbevegelsen i Norge. Gjennom prosjektet vil vi øke bevisstheten i Norge. Målet vårt er at klubber og foreninger i adopterer prosjektet.

Hva vil de lære av Norge?

NU har sjøl ytra noen ønsker om hva de ønsker av bistand fra oss: De ønsker inspirasjon, og noe som kan vekke engasjementet og håp. De vil ha helt konkrete eksempler både lokalt og nasjonalt på at de nytter å kjempe. Hvordan er fagbevegelsen i Norge bygd opp? Hva var begynnelsen, og hvordan har vi kommet dit vi er i dag? Hvordan jobba vi i Norge for å endre lovene, som for eksempel å få en arbeidsmiljølov? Med den farta de vokser trenger de intens trening for sine lokale tillitsvalgte slik at de kan drive med videre studier i sine lokale foreninger. De ønsker å arrangere workshops og lære hvordan de skal bygge workers committees, som svarer til norske klubber, på arbeidsplassene. Altså elementært fagforeningsarbeid. Hvordan lage avtaler med arbeidsgiver. Organisasjonsteori. Forhandlingsteknikk. Ledelse, medlemsbehandling og medlemspleie, kommunikasjon ... Dette er et arbeid vi er i gang med, og vil utvikle i samarbeid med NU.

Økonomisk støtte.

Prosjektet vil innebære innsamling av midler i fagbevegelsen lokalt i Norge, for å støtte bygginga av organisasjonen. Utgangspunktet er at de er fattige. Historia forteller at familienes kvinner solgte bryllupssmykkene sine for å finansiere steikene. Som annen fagbevegelse trenger de penger til workshops, administrasjon og organisasjonsreiser. Registrering av nye foreninger koster eksempelvis i underkant av kr 5000 pr. forening. Samtidig understreker de at penger ikke er det viktigste for dem, men internasjonal kontakt.

Vi ønsker ikke å finansiere NU med midler fra norsk fagbevegelse slik at NU utvikler seg til en korrump klientorganisasjon som blir avhengig av utenlandsk støtte. Vi ønsker at de skal være en organisasjon som stoler på egne krefter. Den eneste garantien for å utvikle en sunn og livskraftig organisasjon er å ha en organisasjon som finansierer seg sjøl. Det vi vil er å gi dem en dytt i ryggen, hjelp til selvhjelp. Det som er viktig for oss er å få til en mer aktiv solidaritetsbevegelse blant norske arbeidsfolk, spesielt retta inn mot grunnplanet i den palestinske fagbevegelsen. Derfor vil vi at bevilgninger og økonomisk støtte skal knyttes til annet solidaritetsarbeid. NU sjøl har en sunn holdning til bistand og korrupsjon.

Kan vi også lære noe av dem? I gjensidighet og solidaritet ligger det at kunnskapen skal gå begge veier. Vi må erkjenne at det er mange ting vi kan lære av palestinske fagforeningskamerater. De har en grasrot-tilnærming vi kan ha nytte av, og de har også unik kamperfaring fra uvanlig vanskelige forhold.

Pionerprosjekt!

I internasjonale sammenhenger kommer NU naturlig nok totalt i skyggen av PGFTU når det gjelder solidaritet og kontakt med internasjonal fagbevegelse. Til forskjell fra PGFTU som får tilført milliarder av kroner fra internasjonal fagbevegelse, faller det ingenting på NU. Men det er organisasjoner flere steder som søker kontakt med en revolusjonær fagbevegelse, som er ukorrump og uavhengig av et tvilsomt palestinsk statsapparat.

Dette blir interessant og spennende - bli med!!

Her er det plass til alle som vil delta!

Vi kommer gjerne på besøk med informasjon på styremøter eller medlemsmøter.

Ta kontakt:

Kjersti	kjer-n@online.no	99 57 98 18
Thomas	tgronn@gmail.com	41 62 45 28
Janne .	janne.hegna@musikerorg.no	41 32 76 14
Ronny	ronny.kristiansen@fellesforbundet.org	99 42 98 14

Solidarisk hilsen workmates norge-palestina

Janne Hegna, forbundssekretær i Musikernes Fellesorganisasjon
 Ronny Kristiansen, organisasjonssekretær i Fellesforbundet, avdeling 1
 Roger Nordland, leder av EL&IT-forbundet distrikt Nordland
 Torill Ask, Thomas Grønn og Stine Westrum, alle Fagforbundet Oslo
 Lars M. Johnsen, 1. nestleder, Norsk Transportarbeiderforbund
 Harald Haukaa Fjørtoft, Norsk Jernbaneforbund, Ål
 Camilla Kleiberg Jensen, tidligere frivillig solidaritetsarbeider for Stop the Wall
 Kristine Jensen Wendt, EI- og IT-forbundet
 Kjersti Nordby, Norsk Transportarbeiderforbund, Palestinakomiteens Faglige Utvalg
 Petter Thoresen, Fellersforbundet, leder av Palestinakomiteens Faglige Utvalg
 Baard Thorkildsen og Lars Oellingrath, begge Norsk Jernbaneforbund
 Mike Barker, leder av internasjonalt utvalg i HK Oslo, tidligere (pensjonert) ansatt
 AOF Norge
 Bård Hamborg Bjerkeli, Fellesforbundet avd 603 Oslo bygningsarbeiderforening
 Eirik Navelsaker, servitør, Oslo

Palestinakomiteens Faglige Utvalg

Les mer om New Unions, om arbeidsområde og arbeidsmetoder her:

<http://palestinakomiteen.no/wp-content/uploads/2012/10/i-arbeid-for-okkupanten-med-bilder.pdf>

<http://palestinakomiteen.no/wp-content/uploads/2014/03/NU-fagforening-in-the-making-1.pdf>